

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön... (VN/28598/2025)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

EU:n suorien tukien järjestelmän ja eräiden maaseudun kehittämiseen liittyvien korvausten ehtona on noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ehdollisuuteen kuuluvat sekä lakisääteiset hoitovaatimukset että hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC). Ehdollisuudesta säädetään jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadituissa strategiasuunnitelmissa. Suomi on laatinut yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma), joka sisältää myös ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset.

EU:n ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (1384/2022) ehdotetaan nyt muutettavaksi asetuksen 7 ja 10 §:n osalta.

2 Lausunto

Asetuksen 7 §:n 2 momentti muutettaisiin vastaamaan 1.1.2026 voimaan tulevaa elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettua lakia (531/2025). Toimivaltaisena viranomaisena pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa olisi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sijaan elinvoimakeskus.

Asetuksen 10 §:än 3 momenttia muutettaisiin CAP-suunnitelman muutosta vastaavaksi siten, että viljelykiertovaatimus ei koskisi tuotantosopimukseen perustuvan puhdaskauran tuotannon pinta-aloja. Puhdaskauraa, jota viljellään gluteenitonta erityisruokavalioita noudattavien henkilöiden tarpeisiin, saisi siten viljellä samalla alalla yli kolme vuotta peräkkäin. Puhdaskauran viljely on pitkälle erikoistunutta sopimustuotantoa, jossa on sopimukseen perustuvat esikasvivaatimukset sekä vaatimukset muiden kasvien viljelyyn, esimerkiksi muiden viljojen viljely ei ole sallittua.

Pykälän 4 momenttia täsmennettäisiin niin, että välikasvi luetaan eri viljelykasviksi vain yksivuotisessa viljelykierrossa, mikä vastaa Euroopan komission tulkintaa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Asetuksen muutokset koskevat pääosin viranomaisvastuun tarkentamista ja viljelykiertovaatimusten poikkeuksia erikoistuneessa puhdaskauran tuotannossa. Lisäksi välikasvien laskentaa täsmennetään vastaamaan Euroopan komission tulkintaa. Muutokset ovat teknisluonteisia ja niiden vaikutukset maatalouden

tuotantomääriin ovat vähäisiä. Ehdotetut tarkennukset voidaan siten katsoa perustelluiksi.

Jani Lehto

Johtaja, biotalous ja ympäristö

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 11.11.2025 klo 21:21:22.

Lausunnon valmistelija(t):

Jyrki Niemi

Heikki Lehtonen, Henrik Wejberg

Liitteet:

Tiedoksi: